

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoPr/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116204627
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6116204627.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jany Haluškovej ako členiek senátu, v spore žalobcu: Mesto Banská Bystrica, IČO: 00 313 271, Československej armády 26, Banská Bystrica, proti žalovanej: S. E., nar. XX. Z. XXXX, bytom Y. XX, G. G., zastúpenej JUDr. Kornéliou Múkerovou, advokátkou, so sídlom AK ČSA 25, Banská Bystrica, o zaplatenie 540,-Eur z titulu náhrady škody, o odvolaní žalobcu a o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 13Cpr/3/2016-158 zo dňa 25.01.2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiadna zo strán sporu **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) odvolaním napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobcovi 240,-Eur spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 26.11.2015 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku (prvá výroková veta). Druhou výrokovou vetou okresný súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovaná má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 11,11% s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (tretia výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že tento mal za preukázané, že žalovaná bola u žalobcu v pracovno-právnom vzťahu založenom pracovnou zmluvou zo dňa 07.09.2009. Okresný súd mal tiež za preukázané, že sú splnené podmienky pre základ nároku na náhradu škody v zmysle § 182 ods.1 Zákonníka práce, osobitnej zodpovednosti zamestnanca za škodu, ktorá predstavuje schodok na zverených hodnotách, ktoré bola žalovaná povinná vyúčtovať. Bola preukázaná existencia pracovno-právneho vzťahu medzi stranami sporu, protiprávny úkon žalovanej, ktorá pri plnení pracovných úloh, resp. v priamej súvislosti s nimi, v rozpore s pracovnoprávnymi predpismi žalobcu, ako aj zamestnávateľa nevyúčtovala zverené hodnoty v zmysle platnej smernice. Okresný súd mal tiež za preukázaný vznik škody, schodku na zverených hodnotách. Preukázaná bola tiež priama príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom žalovanej a škodou, kedy v dôsledku konania žalovanej pri porušení povinnosti vyplývajúcej z pracovno-právneho vzťahu, za použitia vnútorných predpisov žalobcu nevyúčtovala, a teda neodovzdala zverené hodnoty. Vznikol tak schodok na týchto hodnotách, ktorý predstavuje škodu. Zavinenie sa v danom prípade predpokladá. Splnený je aj osobitný predpoklad zodpovednosti za škodu, teda existencia písomnej dohody o hmotnej zodpovednosti.

1.2 S prihladením na vznesenú námietku premlčania, súd prvej inštancie uzavrel, že nárok nie je premlčaný, začatie plynutia 3-ročnej objektívnej premlčacej doby je možné viazať na márne uplynutie žalobcom poskytnutej lehoty 7 dní na vrátenie zostatku hodnôt, ktoré neboli vyúčtované žalovanej tak, ako sa tejto žalobca domáhal pokusom o zmier zo dňa 22.12.2014. Žalovaná mala dobrovoľne plniť do 21.01.2015. Z uvedeného dôvodu sú prvej inštancie konštatovať začatie plynutia premlčacej lehoty do 22.01.2015. Žalovaná fyzickú inventúru na základe výzvy žalobcu do 30.09.2014 nevykonala, v rámci trestného konania, začatého na podnet z dôvodu podozrenia so spáchania prečinu prenevery, bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 25.11.2014 tak, že podanie bolo odmietnuté, a to z dôvodu, že žalovaná tvrdila, že finančná hotovosť a bloky na pokutu sa nachádzajú v jej osobnej skrinke na Mestskej polícii v Banskej Bystrici. Až dňa 01.12.2014, pri otvorení uvedenej skrinky, bolo zistené, že zverené hodnoty sa v osobnej skrinke žalovanej nenachádzajú. Protokol o škode zo dňa 26.01.2015 bol vypracovaný po tom, ako uplynula lehota, na základe ktorej bola žalovaná vyzvaná na dobrovoľné plnenie. Žalobca získal vedomosť o škode a kto za ňu zodpovedá až dňa 24.09.2015 tak, ako to vyplýva zo zápisnice č. 4/2015 spracovanej likvidačnou škodovou komisiou Mesta Banská Bystrica.

1.3 Súd prvej inštancie mal v spore za preukázané, že žalovaná prevzala od žalobcu dňa 10.02.2011 pokutové bloky v hodnote 250,-Eur a tieto čiastočne vyúčtovala odovzdaním finančnej hotovosti vo výške 210,-Eur. 40,-Eur zostalo žalovanej k dispozícii ako nevyúčtovaná hotovosť. Príslušníkmi Mestskej polície v Banskej Bystrici boli vystavené a následne odovzdané priestupcom v blokovom konaní bloky na pokutu nezaplatené na mieste, priestupcovia uvedené bloky zaplatili v priebehu roka 2012 a z vyúčtovania hotovosti a pokutových blokov nezaplatených na mieste vyplýva, že žalovaná prevzala sumu 200,-Eur, čo potvrdila svojim podpisom, v čase, kedy bola vo funkcii vedúcej operačného strediska. Prevzatie tejto finančnej hotovosti žalovaná potvrdila na každom jednotlivom prípade svojim podpisom s uvedením dátumu prevzatia platby na zadnej strane pokutového bloku nezaplateného na mieste. Pre okresný súd z uvedeného vyplynulo, že žalovaná disponovala finančnou hotovosťou vo výške 200,-Eur a 40,-Eur z roku 2011, ktoré nevyúčtovala. Nakoľko žalovaná v konaní nepreukázala, že by schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jej zavinenia, okresný súd považoval žalobný návrh v tejto časti za dôvodný. V tejto súvislosti priznal žalobcovi nárok na príslušenstvo, úrok z omeškania v zmysle § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, keď listom zo dňa 21.10.2015 bola vyzvaná na úhradu predmetného dlhu v lehote 30 dní od doručenia výzvy, a teda do 25.11.2015, 26.11.2015 sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, výška úroku z omeškania bola priznaná v súlade s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995.

1.4 Pokiaľ žalobca uplatnil nárok vo výške 300,-Eur za ním spotrebované pokutové bloky, tieto označil za ceniny, ktoré sú prísne zúčtovateľné tlačivá, pričom žalobca ich odoberá od príslušného daňového úradu tak, že tieto pokutové bloky vydáva Ministerstvo financií SR, ako to vyplýva z ustanovenia § 85 zákona č.372/1990 Zb. o priestupkoch. Súd prvej inštancie zdôraznil, že právny poriadok výslednú legálnu definíciu pojmu ceniny nedáva, obsah výrazu ceniny je možné odôvodniť len napríklad z opatrenia Ministerstva financií SR, publikovaného pod č. MF/27076/2007-74. Konštatoval, že za ceniny je možné považovať iba také veci, ktoré boli obstarané za odplatu, majú určitú hodnotu, ktorá sa použitím postupom času spotrebúva, ako je to napríklad pri poštových známkach, kolkoch, diaľničných nálepkách, či telefónnych alebo tankovacích kartách alebo pri stravných lístkoch. Pokutové bloky bez ďalšieho nemajú žiadnu reálnu hodnotu až do tej doby, pokiaľ ich príslušný orgán v rámci svojej činnosti nepoužije a od tretej osoby nezíska ich výmenou príslušnú finančnú hotovosť. Nie je možné tak konštatovať, že by pokutové bloky mali nejakú hodnotu, z ktorých sa čerpá, až do ich spotrebovania. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že za ceniny možno považovať iba taký majetok, ktorý bol obstaraný za odplatu. Pokutové bloky sú vydávané bezodplatne, nemôžu mať charakter ceniny.

1.5 Súd prvej inštancie v tejto súvislosti zdôraznil, že definícia škody vychádza z názoru, že pod pojmom škoda je potrebné rozumieť takú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetkového stavu poškodeného, ktorý reprezentuje majetkové hodnoty, ktoré by bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. Na strane žalobcu však nedošlo k úbytku žiadnych majetkových hodnôt pri vynaložení zabezpečenia uvedených pokutových blokov, tieto boli zo strany žalobcu obstarané bezodplatne. Majetková ujma na jeho strane v súvislosti s ich obstaraním nenastala. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že pokutový blok nie je možné považovať za ceninu, nebol obstaraný za odplatu, nemá hodnotu, z ktorej by bolo možné čerpať po jeho vydaní do užívania. Nakoľko bol žalobcom obstaraný bezodplatne, na jeho strane škoda nevznikla. Z uvedeného dôvodu okresný súd žalobu v časti o zaplatenie 300,-Eur zamietol.

1.6 O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodoval podľa ustanovenia § 255 ods.1 C.s.p.. Žalobca bol úspešný v rozsahu 44,44% a neúspešný bol v rozsahu 55,55%. Čistý úspech žalovanej tak predstavuje 11,11% a z uvedeného dôvodu priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania práve v rozsahu 11,11%.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca včas odvolanie proti výroku II. a III., v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zmenil, zaviazal žalovanú aj k zaplateniu sumy 300,-Eur spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 24.11.2015 do zaplatenia, v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že žalobca má nárok voči žalovanej na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

2.1 Poukázal na rozsah uplatneného nároku, ktorý vyplýva z Dohody o hmotnej zodpovednosti uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou dňa 07.12.2009, žalovaná prevzala hmotnú zodpovednosť za zverené hodnoty, ktoré na seba prevzala. Žalobca v spore tvrdil, že žalovaná nevyúčtovala prevzaté zverené hodnoty - pokutové bloky v hodnote spolu 540,-Eur, keď nevyúčtovala a neodovzdala žalobcovi vybratú finančnú hotovosť vo výške 240,-Eur a nevyúčtovala, resp. neodovzdala žalobcovi nespotrebovanú pokutové bloky v hodnote 300,-Eur. Žalobca nesúhlasil s dôvodmi, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, s poukazom na ustanovenie § 85 zákona č.372/1990 Zb. zdôraznil, že pokutové bloky vydáva Ministerstvo financií SR, osobami oprávnenými ukladať a vyberať pokuty v blokovom konaní sú správne orgány a tieto orgány sú oprávnené odoberať pokutové bloky od príslušného daňového úradu. Pokutové bloky majú charakter prísne zúčtovateľných tlačív, pokutový blok je zúčtovateľným tlačívom v príslušnej hodnote. Vzhľadom k tejto skutočnosti je príslušný daňový úrad povinný zaznamenať si počet vydaných pokutových blokov podľa ich nominálnej hodnoty spolu s číslami pokutových blokov, preto je nesprávne hodnotenie okresného súdu, že pokutový blok nemá hodnotu.

2.2 Žalobca prostredníctvom povereného zamestnanca preberá pokutové bloky od Daňového úradu Banská Bystrica pre potreby Mestskej polície Banská Bystrica s tým, že celkové vyúčtovanie odobratých a vydaných pokutových blokov, vrátane finančných prostriedkov vybratých za pokutové bloky vydané v blokových konaniach, vo vzťahu k daňovému úradu, žalobca uskutočňuje vždy k 31.12. príslušného kalendárneho roka. Finančné prostriedky z udelených pokút sú pritom príjmom obce. Pokutové bloky stratené, zničené alebo odcudzené nie je možné účtovne odpísať, z čoho vyplýva, že v prípade straty, zničenia alebo odcudzenia pokutových blokov vzniká na strane žalobcu škoda. Pre žalobcu je neakceptovateľný názor súdu prvej inštancie, že pokiaľ žalovaná aj nevyúčtovala, resp. neodovzdala žalobcovi zverené hodnoty, hoci boli predmetom dohody o hmotnej zodpovednosti a bola povinná ich vyúčtovať, nezodpovedá žalobcovi za vzniknutý schodok, lebo na strane žalobcu žiadna škoda nevznikla. Akceptácia tohto právneho názoru by pre žalobcu bola nenáležitým predsedensom znamenajúcim, že nikto zo zodpovedných zamestnancov, ktorí majú v rámci svojho pracovného zaradenia uzatvorené dohody o hmotnej zodpovednosti za zverené hodnoty - pokutové bloky, ktoré sú povinní vyúčtovať, nenesú žiadnu zodpovednosť za vzniknutý schodok na takto zverených hodnotách. Uzavretie dohody o hmotnej zodpovednosti by boli bez právneho významu a bez možnosti vyvedenia zodpovednosti a právnych následkov voči zamestnancom, nehovoriac o vytvorení ideálnych podmienok na špekulatívne konanie.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj žalovaná, tvrdila, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil a žalobu v plnom rozsahu zamietol.

3.1 Tvrdila, že súd prvej inštancie sa vznesenou námietkou premlčania nezaoberal. Súd prvej inštancie sa pritom v plnom rozsahu stotožnil s tvrdením žalobcu, ktorý v žalobe viazal začiatok plynutia 3-ročnej objektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na márne uplynutie žalobcom poskytnutej lehoty 7 dní na vrátenie zostatku prevzatých blokov žalovanou, t.j. na deň 22.01.2015 a zároveň začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby stanovil na deň 24.09.2015, kedy sa konalo zasadnutie likvidačnej a škodovej komisie Mesta Banská Bystrica. Žalovaná takto určený začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby považovala v podanom odvolaní za nesprávny.

3.2 V podanom odvolaní popísala, kedy a v akom rozsahu prevzala od žalobcu pokutové bloky, kedy a v akom rozsahu vyúčtovala pokutové bloky. Zdôraznila pritom, že v mesiaci november 2012 bola z pracoviska odvezená záchrankou do nemocnice, v tej dobe mala vo svojej dispozícii pokutové bloky

v hodnote 300,-Eur a 240,- Eur ako hotovosť. Tieto ako ostatné osobné veci žalovanej zostali na pracovisku, žalovaná sa viac na pracovisko nevrátila, zostala dlhodobo práce neschopná a následne nastúpila na materskú a potom na rodičovskú dovolenku. Žalovaná tak z objektívnych dôvodov, prekážok na jej strane, nebola prítomná na pracovisku, svoju prácu nevykonávala a nemala vo svojej dispozícii zverené hodnoty. Z uvedeného dôvodu považovalo stanovenie začatia plynutia 3-ročnej objektívnej premlčacej doby na dátum 22.01.2015 za nesprávny.

4. Ďalšie relevantné vyjadrenia vo veci samej podané neboli.

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1, C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods.2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu a žalovanej, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

8. Okresný súd vykonal riadne dokazovanie, skutkové zistenia premietol do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, uviedol, ktoré skutočnosti mal preukázané a ako vec právne posúdil. S právnym posúdením vykonaným súdom prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje.

8.1 Pokiaľ ide o skutkový stav okresný súd ustálil, že mal preukázané, že v konečnom dôsledku (po prevzatí pokutových blokov, vystavení v blokovom konaní na pokutu nezaplatenú na mieste) žalovaná disponovala finančnou hotovosťou celkom 240,-Eur, ktoré nevyúčtovala a nespotrebovanými pokutovými blokmi, ktoré mali byť v hodnote 300,-Eur. Tieto skutkové zistenia žalobca ani žalovaná v podanom odvolaní nespochybnili.

8.2 Nároky vyplývajúce z osobitnej zodpovednosti zamestnanca za škodu súd prvej inštancie posúdil odlišne vo vzťahu k tomu, či predmetom tejto zodpovednosti bola finančná hotovosť, alebo nespotrebované pokutové bloky. Kým vo vzťahu k finančnej hotovosti považoval uplatnený nárok za dôvodný (nepovažujúc vznesenú námietku premlčania za dôvodnú), vo vzťahu k nespotrebovaným pokutovým blokmi žalobu zamietol dôvodiac, že pokutové bloky nemožno považovať za ceninu, pokutové bloky nemali žiadnu hodnotu, boli obstarané bezodplatne a k škode na majetku žalobcu nedošlo, nakoľko nedošlo k zmenšeniu majetkového stavu žalobcu ako poškodeného.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná, ktorá namietala, že súd prvej inštancie sa vznesenou námietkou premlčania nezaoberal, pri vyhodnotení premlčania sa stotožnil s tvrdením žalobcu a žalovaná súdom prvej inštancie určený začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby považovala za nesprávny. Žalovaná pritom od novembra 2012 z dôvodu prekážok na jej strane, nebola prítomná na pracovisku, svoju prácu nevykonávala a nemala vo svojej dispozícii zverené hodnoty. Stanovenie začatia plynutia trojročnej premlčacej doby na dátum 22.01.2015 považovala za nesprávny.

9.1 Odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

Odvolacia námietka, že súd prvej inštancie sa podanou námietkou premlčania nezaoberal, je v rozpore s obsahom napadnutého rozhodnutia. Okresný súd v bode 25 napadnutého rozhodnutia sa námietkou premlčania podrobne zaoberal a vyhodnotil, z akých dôvodov žalobcom uplatnený nárok za premlčaný nepovažoval. V tomto smere si žalovaná aj protirečí, nakoľko v rozpore s tvrdením, že okresný súd sa

námietkou premlčania nezaoberal v ďalšom texte považuje okresným súdom určený začiatok plynutia premlčacej lehoty za nesprávny.

9.2 Niet sporu o tom, že žalovaná prevzala od žalobcu zverené hodnoty, ktorými sa v danom prípade v zmysle čl. III dohody o hmotnej zodpovednosti, uzavretej medzi žalobcom ako zamestnávateľom a žalovanou ako zamestnankyňou dňa 07.12.2009 rozumejú pokutové bloky a finančné prostriedky. Túto skutočnosť žalovaná nepoprela v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní. Niet sporu o tom, že žalovaná nebola na pracovisku dlhodobo, od novembra 2012. Niet však sporu ani o tom, že zverené hodnoty nevyúčtovala a v rámci trestného konania (o podnete žalobcu pre podozrenie z trestného činu sprenevery) uviedla, že zverené hodnoty sa nachádzajú v jej osobnej skrínke, na pracovisku zamestnávateľa. Ak teda súd prvej inštancie ustálil, že k začatiu plynutia premlčacej lehoty došlo 22.1.2015, po uplynutí lehoty na vrátenie zostatku hodnôt, tento záver nie je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Žalovaná zverené hodnoty do uvedeného obdobia nevyúčtovala, na pokus o zmier ostala nečinná, fyzickú inventúru nevykonala. Objektívne bolo zistené, že zverené hodnoty sa v osobnej skrínke žalovanej nenachádzajú až 01.12.2014, čo ale nevyučovalo, že ich má žalovaná vo svojej dispozícii. Až márne uplynutie na vrátenie zostatku hodnôt sa tak stalo relevantným okamihom pre začatie plynutia premlčacej lehoty. Nakoľko zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práve inštitúit premlčania neupravuje, súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia všeobecného predpisu - Občianskeho zákonníka (§ 1 ods.4 zákona č. 311/2001 Z.z.).

9.3 Samotný pojem premlčania zákon č. 311/2001 Z.z. neupravuje. Občiansky zákonník v súvislosti s premlčaním používa pojem premlčacej doby. Uplynutie premlčacej doby na jednej strane znamená oslabenie jedného práva, ktoré sa premlčalo a vznik nového práva na strane povinného subjektu práva vzniesť námietku premlčania. Aj pre oblasť pracovno-právnych vzťahov platí všeobecná trojročná premlčacia lehota podľa Občianskeho zákonníka (§ 101 Občianskeho zákonníka). Predpokladom úspešného dovolania sa premlčania je aj uplynutie zákonom stanovenej premlčacej doby. Právna úprava pre určenie doby premlčania používa dva druhy lehôt označované ako subjektívna a objektívna premlčacia doba. Dĺžka (trvanie) premlčacej doby je závislá na subjektívnych alebo objektívnych skutočnostiach určujúcich uplatnenie práva v zákonom stanovenej dobe. Objektívna premlčacia doba znamená určenie premlčacej doby, ktorej plynutie je nezávislé na správaní oprávneného subjektu a ktorej začiatok je spravidla viazaný na skutočnosť, ktorá má za následok vznik práva (vznik škody), ktoré podlieha premlčaniu. Pre subjektívnu premlčaciu dobu je charakteristické, že subjektívna premlčacia doba končí vždy najneskôr s uplynutím objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba sa v právnej úprave Občianskeho zákonníka vyskytuje práve aj pri zodpovednosti za škodu. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Ustanovenie § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka je predstaviteľom kombinovanej subjektívnej i objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná (§ 106 ods. 1 OZ) a jej začiatok je daný dňom keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za škodu zodpovedá. Uvedené pojmy je treba v zmysle ustálenej judikatúry vykladať tak, že poškodený vedel o tom, kto za škodu zodpovedá, o druhu spôsobenej škody a o rozsahu škody, a to do takej miery že to poškodenému umožňovalo uplatniť právo na súde. Vyžaduje sa teda preukázaná vedomosť. Pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby preto nestačí iba domnienka tejto vedomosti. Objektívna premlčacia doba je v tomto prípade trojročná a začína plynúť odo dňa, kedy vznikla škoda (schodok). Pokiaľ okresný súd ustálil okamih vzniku škody dňom 22.01.2015, ustálil začatie plynutia objektívnej premlčacej doby, pričom subjektívna premlčacia doba mohla začať plynúť až dňom nielen keď sa poškodený dozvedel o škode, ale aj o tom, kto za škodu zodpovedá. A táto okolnosť nemohla nastať skôr, než došlo márnemu uplynutiu na vrátenie zverených hodnôt a nemožno ju viazať k okamihu, kedy žalovaná zverené hodnoty prevzala. Ak by žalovaná na výzvu reagovala a zverené hodnoty vyúčtovala, schodok by nevznikol a otázka premlčania by tak nebola relevantná. Nárok žalobcu preto odvolací súd nepovažuje za premlčaný, a to ani vo vzťahu k plynutiu subjektívnej premlčacej doby, ktorú súd prvej inštancie ustáli na udalosť - zistenia škodovej a likvidačnej komisie (dňa 24.09.2015), nakoľko až v rámci tohto zasadnutia sa žalobca zaoberal okrem iného aj obranou žalovanej a získal vedomosť o škode, jej výške a o tom, kto za ňu zodpovedá.

9.4 Skutočnosť, že žalovaná nepovažuje stanovenie začatia plynutia objektívnej premlčacej doby súdom prvej inštancie na dátum 22.01.2015 za správne nemá za následok nesprávnosť napadnutého rozsudku.

Žalovaná v podanom odvolaní ani neuviedla, kedy mal dôjsť k udalosti, ktorá by mala za následok začatie plynutia objektívnej premlčacej doby.

9.5 Pokiaľ na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie považoval základ nároku na dôvodný a na návrh žalobcu priznal aj úrok z omeškania z dlžnej čiastky, rozhodol správne, najmä pokiaľ uzavrel, že žalovaná sa do omeškania s plnením peňažného dlhu dostala 26.11.2015, po márnom uplynutí lehoty na vrátenie dlhu vyplývajúceho zo zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať. Výšky úroku z omeškania bola stanovená vo výške 5,05% ročne v súlade s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti výroku, ktorým okresný súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol a proti výroku o nároku na náhradu trov konania podal odvolanie aj žalobca nesúhlasiac so záverom okresného súdu, že pokutový blok nemá hodnotu, resp. že žalovaná za vzniknutý schodok nezodpovedá, nakoľko na strane žalobcu žiadna škoda nevznikla.

10.1 Žalobca v spore uplatnil nárok vyplývajúci zo zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať v zmysle ustanovenia § 182 zákona č. 311/2001 Z.z.. Ide o osobitný prípad zodpovednosti zamestnanca za škodu spôsobenú zamestnávateľovi, zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia (§ 182 ods. 3 zákona č.311/2001 Z.z.). Schodkom je rozdiel medzi skutočným stavom hodnôt zverených na vyúčtovanie a údajmi v účtovnej evidencii, o ktorý je skutočný stav nižší, ako stav účtovný. Predmetom dohody o hmotnej zodpovednosti (hodnotou) v zmysle ustanovenia § 182 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z.z. môže byť hotovosť, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je povinný vyúčtovať. Ide o hodnoty, ktoré sú určené na obeh alebo obrat, z čoho vyplýva, že boli zamestnávateľom nadobudnuté (a zverené zamestnancovi) a môžu (majú) byť použité za účelom nadobudnutia inej hodnoty. Z charakteru predmetu dohody o hmotnej zodpovednosti vyplýva, že predmetom dohody o hmotnej zodpovednosti nemôžu byť predmety, ktoré sa používaním opotrebovávajú, resp. používaním spotrebujú.

10.2 Niet pochyb o tom, že pokutové bloky nie sú hotovosťou, tovarom a ani zásobami materiálu (tak ako to predpokladá ustanovenie § 182 ods. 1).

10.3 Odvolací súd v zhode so závermi súdu prvej inštancie dospel k záveru, že pokutové bloky nie sú ani ceninou; právny poriadok legálnu definíciu pojmu „cenina“ nedáva. Vo všeobecnosti je ceninou účelový platobný prostriedok (obežné aktívum v určitej hodnote), ktorý môže byť použitý ako ekvivalent finančných prostriedkov, na stanovený účel, k úhrade určitých služieb, platbe poplatkov, na nákup určitého tovaru alebo k platbe v určitých prevádzkach. Z hodnoty cenín ako ekvivalentu peňazí je čerpané pri ich použití. Z účtovného hľadiska je cenina druh krátkodobého finančného majetku, podľa Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č.MF/27076/2007-74 je cenina účtovaná v rovnakej položke ako hotovosť a šeky ako „peňažné prostriedky v hotovosti“. Ako cenina sa v zmysle § 12 citovaného opatrenia účtujú najmä poštové známky, kolký, zakúpené stravné lístky do prevádzkarní verejného stravovania, telefónne karty a obdobné karty, ak majú hodnotu, z ktorej sa bude môcť čerpať po ich vydaní do užívania. Za takejto definície odvolací súd uvádza, že základné znaky ceniny pokutové bloky nemajú, nemajú charakter platobného prostriedku ako ekvivalentu peňazí, pri ich použití (vydaní pokutového bloku) nie je z ich hodnoty čerpané. V konečnom dôsledku žalobca v podanom odvolaní ani netvrdil, že pokutový blok je ceninou.

10.4 Pokutové bloky nie sú ani „inou hodnotou, určenou na obeh alebo obrat“, nakoľko chýbajú zákonom stanovené pojmové znaky. Pokiaľ ide o „hodnotu“, odvolací súd uvádza, že pokiaľ aj bola na pokutových blokoch vyznačená ich hodnota, táto smeruje predovšetkým voči páchatelovi priestupku a určuje výšku pokuty (za priestupok), ako mu bola udelená za spáchanie priestupku, ak bol priestupok spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku je ochotný pokutu zaplatiť. Pre žalobcu, ako orgán oprávnený vyberať pokuty v blokovom konaní, táto hodnota znamená, v akej výške bola pokuta (za spáchanie priestupku) priestupcovi uložená a v akom rozsahu (výške) bola od priestupcu vybraná. Toto konštatovanie ale automaticky neznamená, že pokutový blok má hodnotu, aká je na ňom vyznačená. V tomto smere je blok na pokutu skôr potvrdením o zaplatení pokuty ako hodnotou, určenou na obeh alebo obrat. Pokutové bloky žalobca ako subjekt, ktorý je oprávnený prejednávať priestupky v blokovom konaní nadobúda

bezodplatne a nemožno konštatovať, že za pokutové bloky čokoliek nadobúda. Takýmto spôsobom použitia pokutového bloku nie je naplnený ani pojmový znak „určený na obeh alebo obrat“ vyplývajúci z ustanovenia § 182 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z.z..

10.5 V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pokutový blok nemá hodnotu tak ako ju definuje ustanovenie § 182 Zákonníka práce pre stanovenie, čo môže byť predmetom dohody o hmotnej zodpovednosti.

10.6 Neobstojí ani poukaz žalovaného na vytváranie ideálnych podmienok pre špekulatívne konanie. Tento poukaz navodzuje prezumpciu nekalého konania osôb, ktorým boli pokutové bloky za účelom ukladania pokút v blokovom konaní zverené (odovzdané). Pre prípadné nekalé konanie, jeho zisťovanie a sankcionovanie sú však aplikovateľné iné právne predpisy; v konečnom dôsledku nedodržanie žalobcom predloženej „Smernice Mestskej polície Banská Bystrica o fyzickom prevzatí pokutových blokov, fyzickom odovzdaní pokutových blokov a finančných prostriedkov za pokuty uložené v blokovom konaní príslušníkmi mestskej polície“ a povinností z nej vyplývajúcich je považované za závažné porušenie pracovnej disciplíny podľa ustanovenia § 68 ods. 1 písm. b) zákona č. 311/2001 Z.z. a tak dôvodom pre okamžité skončenie pracovného pomeru.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil, vrátane výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie, ktorý správne poukázal na pomer úspechu v spore.

12. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. V predmetnom prípade v odvolacom konaní nebola úspešná žiadna zo strán sporu, ktoré podali odvolanie, a preto im nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2, druhá veta C.s.p.). Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).